

Наша газета

29.09.2009. • НОМЕР BROJ (79) 7 • РСК • ГОДИНА VIII • ISSN 1333-535X

K
I
R
N
I
K
O
L
A

Дівочий

«Руслана-танець»

“Л
И
С
Т”
З
КА
НА
ДИ

УКРАЇНА СВЯТКУВАЛА 18-ту РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ

Президент України Віктор Ющенко на параді в Києві

ду звернувся Президент України Віктор Ющенко, а втім сказав і своєрідні слова віри: «Вірую у те, що є українцем, і хочу добра своєї Батьківщині. / Вірую у наше національне «я» і хочу поширювати його рідною землею, як добрий і мудрий господар поважаючи і оберігаючи кожну іншу самобутню культуру, що її народжено тут, на нашій землі. / Вірую у принадлежність до великого Українського народу, його тисячолітніх символів, історії, долі, перед якими відчуваю й особисту відповідальність, бо вона стосується й моого життя і життя моїх дітей і моїх онуків. / Вірую і шаную нашу державу і власним зусиллям дбаю про її зміцнення та безпечне і заможне життя рідної нації, моїх співвітчизників і наших сімей. / Вірую у нашу соборну здатність досягти великих цілей». (дані й цитата з www.president.gov.ua) #

Деталь маршу з цьогорічного параду на Хрещатику

ПРИЙНЯТТЯ З НАГОДИ СВЯТКУВАННЯ 18-ОЇ РІЧНИЦІ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

16 вересня ц.р. Посольство України в Республіці Хорватія провело офіційне прийняття з нагоди відзначення Дня незалежності України.

На прийнятті, котре відбулося в дружній та конструктивній атмосфері, були присутні офіційні особи хорватського уряду та парламенту, мер м. Загреб, представники торгово-економічних кіл, культурних товариств, представники української діаспори у Хорватії, члени дипломатичного корпусу.

Посол України в Республіці Хорватія Борис Зайчук, котрий 14 вересня ц.р. передав акредити-ви Президенту РХ Степану Месичу, відкриваючи прийняття звернувся до присутніх з привітальною промовою, висловивши сподівання на успішну і плідну співпрацю. (дані з www.mfa.gov.ua/croatia)

Й.В. Борис Зайчук

Й.В. Борис Зайчук вітає гостей на прийнятті

Довідка: 31 липня 2009 р. Президент України Віктор Ющенко указом призначив Бориса Зайчука Надзвичайним і Повноважним Послом України в Республіці Хорватія.

Й.В. Борис Зайчук Олександрович народився 1949 р., закінчив Київський державний педагогічний інститут, Київський інститут політології та соціального управління і Київський національний торговельно-економічний університет. Одружений, має двох доньок. #

IZLOŽBA U ČAST 18. OBLJETNICE NEOVISNOSTI UKRAJINE

Anatolij Černyšenko siječe svečanu tortu. Iza – umjetnik Ati Salvaro i glumica Kostadinka Velkovska

Povodom Dana neovisnosti Ukrajine, galerija „Zlatni konj“, Multimedijalnog promotivnog art centra u Zagrebu, priredila je 28.08.2009. izložbu fotografija „Ukrajinom“, arhitekta, fotografa i pjesnika Ati Salvare. Iako je ovaj postav prije par godina već bio izlagan u Zagrebu i Rijeci, ponovo je izazvao interes posjetitelja. Imajući u vidu talent i umješnost fotografa koji je zabilježio idiličnost krajolika, te ljepotu arhitekture davnih i suvremenih veduta gradova Ukrajine, dobra posjećenost se može očekivati i u eventualnim budućim reprizama.

U ime domaćina posjetitelje je pozdravio gospodin Hanibal Salvaro, potom i sam umjetnik, te savjetnik u Veleposlanstvu Ukrajine u RH Anatolij Černyšenko, koji je izložbu i otvorio. Nakon razgledavanja, uz diskretnu ukrajinsku glazbu, za posjetitelje je priređen izvrstan domjenak.

Osnovni podaci o Ati Salvaru: Rođen je u Zagrebu 1964. god.; diplomirao je na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu; specijalizirao se u zemlji i inozemstvu; ostvario je razna urbanistička i arhitektonска djela; pobedio je na urbanističko-arhitektonskom natječaju za centar Rovinja 1994. i za spomenik braniteljima domovinskog rata u Slunju 1999. god.. #

Jedan od eksponata fotografata Ati Salvara

На першій сторінці:

- Мозаїка над порталом церкви Святої Трійці в м. Кривій Ріг
- Владика Кир Микола Кекіч
- Танцористки КПТ-ва «Україна» зі Славонського Броду
- Молода акторка з Канади, на сцені пише «Лист»

Na prvoj stranici:

- Mozaik na pročelju crkve Svetog Trojstva u Križevcima
- Vladika Kir Nikola Kekić
- Plesačice KPD-a „Ukrajina“ iz Slavonskog Broda
- Mlada glumica iz Kanade, na sceni piše „Pismo“

ZAREĐENJE VLADIKE NIKOLE KEKIĆA

Sveti otac Benedikt XVI. u pondjeljak, 25. svibnja 2009., imenovao je Nikolu N. Kekića, rektora Grkokatoličkoga sjemeništa i župnika župe sv. Ćirila i Metoda u Zagrebu, za novoga križevačkoga biskupa. Njegovo biskupsko ređenje bilo je u subotu, 4. srpnja 2009., u križevačkoj katedrali Svetе Trojice. Glavni posvetitelj bio je

Početak liturgije (u prvom planu je mitropolit kardinal Josip Bozanić)

vladika Slavomira Miklovša, dosadašnji križevački biskup, a suposvetitelji zagrebački nadbiskup i metropolit kardinal Josip Bozanić i apostolski nuncij u Hrvatskoj Mario Roberto Cassari. Ovoj biskupskoj hirotoniji nazičilo je 24 nadbiskupa i biskupa, od kojih četvorica bizantsko-slavenskog obreda, preko 120 svećenika obaju obreda, časne sestre Bazilijanke i Službenice, redenikova rodbina i brojni hodočasnici. (Iz Glasila gkt. crkve sv. Ćirila i Metoda, br. 283, rujan 2009.)

Na kraju liturgije Kir Nikola je zahvalio na ovoj velikoj Božjoj milosti, a također je zahvalio papi Benediktu XVI, rukopologateljima, crkvenim velikodostojnicima, svećenstvu, uzvanicima i svim naznačnim vjernicima. Tom prigodom, vladika je u svom govoru, između ostalog, protumačio značenje odabranog svog grba, u kojem je jedan od elemenata i trokrilni križ, koji, uz Svetu Trojicu te nebeske zaštitnike Križevačke eparhije – Baziliju Velikog, Grguru Bogoslovu i Ivanu Zlatoustoga, simbolizira i zajedništvo grkokatolika Hrvata, Ukrajinaca i Rusina u ovoj eparhiji.

Ó svom geslu je rekao:

“Moje je geslo *Bog je Ljubav*. To su riječi apostola i evanđeliste sv. Ivana, ljubljenoga učenika Gospodnjega. Svi smo mi djeca te božanske ljubavi. Svaki od nas je jedna neponovljiva osoba, a i sva priroda vidljiva i nevidljiva odraz je Božje ljubavi...” #

Novozaređenom vladiku Nikoli Kekiću Kir Slavomir Miklovš predaje mitru (foto: Glas Konciila)

Dr. Zvonimir Kurečić je imao važnu ulogu u pripremi i tijekom svečanosti zaređenja

CITATI DIJELOVA POZDRAVNIH GOVORA VLADIKI NIKOLI KEKIĆU

(Iz Glasila br. 283 i tonskog zapisa - po redoslijedu govorenja)

Zagrebački nadbiskup i mitropolit kardinal **Josip Bozanić**:

...Skora 400. obljetnica sklapanja unije u Hrvatskoj i osnivanje gkt. biskupije u nedalekoj Mrci 1611. god. prava je prigoda za duhovnu obnovu biskupijske zajednice. Želim Ti da kao dobar pastir sabireš raspršeno i malo stado grkokatolika Hrvata, Rusina i Ukrajinaca u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini te Sloveniji; učvršćuj ih u vjeri katoličkoj i hrabri ih da, iako malim brojem, budu ponosni na svoju crkvenu baštinu...

Protovjerej **Mile Vranešić** (u ime klera Križevačke eparhije):

...Vladiku Nikola, na Vašem novom putu kojim prema Božjem promislu i volji Petra nasljednika krećete, bit će Pilata i Heroda, bit će grubih šamaranja i bičevanja, ali bit će i pobožnih Veronika i milosrdnih Cirenaca.... Neka moći zagovor naše nebeske Majke, štovane od naših vjernika, bude uz Vas u sve dane Vaše tako odgovorne službe u Križevačkoj biskupiji...

Dr. **Goran Ivanišević** (u ime grkokatolika Hrvata):

...Stojeći u ovom svečanom trenutku pred Vama, prizivam se u svijest rječi svetoga Augustina, hiponskoga biskupa, upućeno vjernicima: "Ža vas sam biskup, s vama sam kršćanin!" Misao ove duboke rečenice ispunja me radosnom spoznajom da smo Vašim biskupskim ređenjem dobili oca, ali nismo izgubili brata...

Mihajlo Timko (u ime grkokatolika Rusina):

...Želim izraziti našu privrženost stoljetnoj Križevačkoj eparhiji i

Vama kao ordinariju i vladici križevačkom. Radujemo se Vašem dolasku na biskupsku stolicu koju preuzimate od predčasnika vladike Slavomira Miklovša, našeg porijekla. Pratit ćemo Vas našim molitvama da Vam Bog dade potrebne snage i svjetla na Vašem biskupskom putu...

Aleksa Pavlešin (na ukrajinskom; u ime grkokatolika Ukrajinaca):

...Molimo Svevišnjeg, da Vam s Vašim kredom „Bog je ljubav“ dade snagu i svoju svijetu mudrost, da iskreno skrbite za sve parohije, radujete se njihovoj dobrobiti, a uspešno budete na pripomoći u njihovim nedaćama.

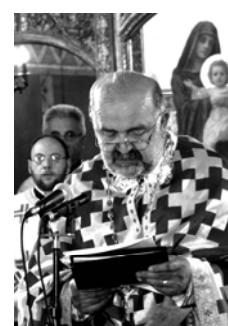
Neka s nama i sveti mole, da Vam Bog Otac dade snagu i zaštitu, Isus izdržljivost i strpljenje, a Duh Sveti prosvjetljenje – da Vas svu vjernici ove eparhije razumiju kao na svom materinjem jeziku.

Gradonačelnik Križevaca **Branko Hrg**:

...U ime Križevčana mogu reći da smo sretni i ponosni da se ovo biskupsko ređenje događa upravo ovdje u križevačkoj katedrali... Preuzvišeni biskupe Nikola, čestitam Vam u ime svih naših Križevčana na ovom današnjem ređenju. Uvjeren sam da ćete još jačim ritmom nastaviti na sveukupnom djelovanju na dobrobit svih građana ovog kraja i čitave Vaše biskupije...

s. **Zinovija Kolić** (u ime redovnica):

...u ovoj časnoj službi želim Vam Pavlovu gorljivost, hrabrost i mudrost triju svetitelja: Baziliju, Ivanu i Grguru, zaštitnika ove naše biskupije i zagovor presvete Bogorodice... #

Dr. Goran Ivanišević

Mihajlo Timko

Aleksa Pavlešin

o. Mile Vranešić

Branko Hrg

s. Zinovija Kolić

КИР МИКОЛА ВІДВІДАВ БОСНІЮ

БАНЯ ЛУКА

Два тижні після висвячення на владику Крижевецької єпархії, Кир Микола Кекич 18 серпня ц.р. відвідав парафію Царя Христа в Баня Луці (Боснія).

Архієрейська літургія в новій церкві

З цієї нагоди, разом з боснійським вікаром о. Михайлом Стакніком і пастором зі с. Лешня о. Іваном Ліським, Кир Микола служив літургію в недокінченному храмі, чия будова відбувається в швидкому темпі.

Поставлений
хрест на верхній
бานі храму

Чин посвячення
верхніх хрестів
для нового храму

Під час літургії владика посвятив верхні хрести для цього храму, а відразу після посвячення вони і поставлені на бані церкви.

Парафіянин, а і все українське населення в Боснії, відчувають важливість цього чину, бо в Баня Луці, як регіональному центрі де живе багато українців, від часу Другої св. війни, коли зруйнована бомбардуванням союзниками, не було споруди греко-католицької церкви, а літургії правлені у пристосованих хатніх просторах. Тому, це є новий історичний момент в духовному житті країн, бо незадовго очікується благословення церкви для чергових відправ. #

Фотографії: Володимир Гавреленко

Після поставлення хрестів, парафіянини фотографувалися з владикою й панотцями

ПРНЯВОР

На парафіяльне свято Преображення Господнього в Прнівторі, 19 серпня, котрому гкт. парафіяльна церква і присвячена, у візит приїхав Кир Микола Кекич.

Дівчата вітають Кир Миколу Кекича

Ця церква, котра, під час недавньої війни, навмисне видсаджена в повітря, а потім, намаганням парафіян, Крижевецької єпархії, української діаспори, а і допомогою регіонального уряду, знов ідентичною збудована, є архітектурою і інтер'єром перлиною українського сакрального мистецтва цього краю.

Архієрейська літургія в Прнівторі

За звичаєм, було так багато віруючих, що всі не могли стати в церкву, бо, крім парафіян, приїхало багато гостей і з інших боснійських парафій, та з Хорватії і далішого закордоння. Літургію співслужили священики з Боснії та Хорватії, а Кир Микола виголосив проповідь українською і хорватською мовами. # (Фот. А.П.)

Момент літургії біля вівтаря

ЮВІЛЕЙНИХ

Разом з численними гостями, Липовлянці відсвяткували ювілей 100 років від заснування своєї парафії. Свято відбулося 6 вересня 2009 р., а почало привітом Кир Миколи, котрий з цієї нагоди, як владика, вперше відвідав Липовляни. Центральна подія була архієрейська літургія в парафіяльній церкві Непорочного Зачаття Пресвятої Богородиці, в котрій взяли участь гкт. священики з Хорватії, Боснії і Сербії, а відповідно приїднувалися і римо-католицькі панотці з Липовлян.

Кир Микола, українською і хорватською мовами сказав проповідь про потребу участі в літургіях та про духовне значення Пресв. Еухаристії. Втім підкреслив, що не можна цуратися ані своєї віри, ані своєї національної самобутності.

В честь та подяку Господу Богу, в свім єпископам, священикам, парафіямам та всім людям доброї волі, які зробили внесок в духовний та матеріальний розвиток греко-католицької парафії в Липовлянах

З НАГОДИ 100 РІЧНИЦІ ПАРАФІЇ

Na čast i hvalu Gospodu Bogu,
svim biskupima, svećenicima,
župljanima i svim ljudima dobre
volje koji su pridonijeli duhovnom i
materijalnom boljitu grko-katoličke
župe u Lipovljani.

PRIGODOM 100. OBLJETNICE ŽUPE

Zahvalni župljani
Lipovljani, 6. IX. 2009.

Меморіальна дошка біля входу в церкву

Під кінець літургії Кир Микола, від імені парафії нагородив пана Климчика Михайла за довгий час щирого старання в службі дзвонаря. Після цього, колишній липовлянський парох, о. Роман Мизь, оповів про історію цієї парафії. Наступили вітальні промови - від імені парафіян владику вітав пан Павло Головчук, а липовлянський римо-католицький парох, о. Даріо Шимич прочитав вітальний лист пожежького єпископа Антуна Шкворчевича. Витали також і заступник жупана Сисачко-мославської жупанії (району), пан Андрій Рудич, а на кінці і парох о. Василь Крень. Після закінчення літургії і мирівания, Кир Микола посвятив ювілейну меморіальну мармурову дошку, поставлену зовні, на мур біля бічного входу в церкву.

За протоколом, йшло посвячення оновленого залу в церковному будинку (звуть його «Домівка») на подвір'ю парафіяльного дому. Після посвячення Кир Микола подякував всім, котрі допомогли обновленню залу, бо він стане в пригоді для всіх суспільних потреб

СТО РОКІВ ЛИПОВЛЯНСЬКОЇ ПАРАФІЇ

З владикою Кир Миколою літургію співслужили і греко-католицькі панотці, а відповідно приєднувалися і римо-католицькі священики

Представник Посольства України в РХ
Анатолій Чернишенко і екс-посол Хорватії в
Україні Джуро Відмарович

Парафіяни й гості під час святкової архієрейської літургії

Др. Роман Миз'

Павло Головчук вітає владику

о. Василь Кренъ і Анатолій Чернишенко

звернувся і Кир Микола. Він заторкнув багато важливих тем, котрі було важко охопити в церковній проповіді.

Від зауважень згадаймо хоч те, що підкреслив, що йому на серці однаково і хорвати, і українці, і русини. Okremо ці, котрі є національні меншини, повинні приходити до злагоди і домови. Тоді будуть могти мати і свого депутата в парламенті.

Українським священикам в Боснії і Хорватії, як інтелектуалам, окремо поклав на серце щоб видавали свій календар з вістами про церковні події в парафіях.

Дуже приємна несподіванка була комплектна роль молодого нового пароха о. В. Креня. Така велика подія, зі складним протоколом, багатьма учасниками і високоповажними гостями - нелегке завдання і для старшого священика з багатим досвідом. Отець все вів і виконав дотепно і безпомилково. Треба згадати, що мав дискретну допомогу (між собою розумілися і поглядом) своєї жінки. Вітаємо! #

Кир Микола Кекич посвячує спільний зал домівки

Присутні під час посвячення оновленого спільногого залу домівки

4. UKRAJINSKA VEČER PJESAMA I PLESOVA

Nakon arhijerejske liturgije i svečanog ručka za uzvanike, svečanost obilježavanja 100. obljetnice lipovljanske grkokatoličke župe (6. rujna o.g.) nastavljena je kulturno umjetničkim programom u društvenom domu, time da je uvrštena redovita godišnja manifestacija lipovljanskog KPDU „Karpati“.

Nazočne su pozdravili predsjednica KPDU „Karpati“ Ivanka Slota, predsjednik Ukrajinske zajednice RH Ivan Semenjuk, načelnik općine Lipovljani Mario Ribar, te dožupan Sisačko-moslavačke županije Andrija Rudić koji je i otvorio manifestaciju, ne propustivši priliku našaliti se da u Lipovljanim „večer,“ eto, počinje usred poslijepodneva. U svom pozdrav-

Koreografirana tradicijska dobrodošlica

nom govoru, uz pohvalne napomene glede suživota nacionalnih manjina na Lipovljanskom području, rekao je da se razmatra mogućnost obnavljanja određenog vida manifestacije slične nekadašnjim „Lipovljanskim susretima“, koji bi se održavali u Lipovljanim, a pod pokroviteljstvom Sisačko-moslavačke županije.

U programu su nastupila društva članovi Ukrajinske zajednice RH („L.Ukrajinka“-Osijek; „I.Franko“-Vukovar; „Ukrajina“-Slavonski Brod; „T.Ševčenko“-Kaniža i kao domaćin „Karpati“ iz Lipovljana) osim Ukrajinske zajednice Zagreba, a kao gosti nastupio je KUD „Veselka“ iz Prijedora (BiH) te lipovljanska grupa akrobatskog plesa „Iskrice“.

Program je bio dobre i uravnotežene kvalitete s očito dobrom pripremom. Ono što je davalо posebnu dinamiku je odabir specifičnih točaka programa svakog pojedinog društva, tako da nije bilo ponavljanja sličnih formi.

Osjećani su simpatični zbog kombinacije pratećih instrumenata, a i kvalitetne vokale – ženski duet Oksana i Lidiјa Sturko te solistica Tatjana Lasek-Žagar. Doduše, Vukovarci su malо bili u neprilici zbog izostanka dirigentice Larise Uglešić, ali su zato Brođanke oduševile sojim „Ruslana-plesom“. Kanižani imaju odlično usklađen specifičan izvorni način pjevanja, a Lipovljanci su već klasika folklorne kvalitete, za kojom ne zaostaje ni harmonična pjevačka skupina, kao ni dinamičan duet Hoško-Poljak.

S ovim programom završti svečanost 100. obljetnice župe, bio je dobar izbor organizatora. #

Ugodno vokalno obogaćenje programa bio je nastup

Tatjane Lasek-Žagar iz Josipovca, nekoć Lipovljanke

LIPOV LJANI 2009.

Ženska plesna skupina, koja je već stekla popriličnu popularnost, i u Lipovljanim je oduševila publiku stiliziranim „Ruslana-plesom“

Mihaela Hoško i Tihana Poljak

Akrobatski ples lipovljanskih „Iskrice“ zaustavlja je dah, ali i izaziva buruan aplauz

Vokalno-instr. skupina KPDU „L.Ukrajinka“ iz Osijeka

NOVI ŽUPNIK U LIPOVLJANIMA

Lipovljanskim grkokatolicima trajno će ostati u sjećanju njihov omiljeni, na žalost nedavno preminuli, župnik Slavko Jaroslav Leščešen, s kojim su bili čvrsto povezani kroz brojne uspješne zajedničke akcije kako župne (unutarnja restauracija i vanjska obnova crkve i sl.) tako i aktivnostima u KPDU „Karpati“. No, po naravi stvari, i život župe ide dalje...

Nakon što je 24. 07. 2009. određen na službu u župi Bezgrešnog začeća sv. Ane u Lipovljanim, o. Vasyl Kren je 2. kolovoza o.g. služio i prvu svoju liturgiju u ovoj župi.

Za nedugo, svećenstvo, župljani i uzvanići, početkom ovog mjeseca, imali su priliku sa zadovoljstvom uvjeriti se u organizacijsku spremnost i protokolarnu verziranost svog mladog župnika prigodom arhijerejske liturgije i svečanog primanja povodom 100-te obljetnice ove župe.

o. Vasyl Kren sa suprugom Vladyslavom

Za obavijest, daju se neki podaci iz životopisa objavljeni na www.karpati.hr, a dobitveni od o. Vasyla Krena:

- Rođen je 26. 06. 1981. godine u Užgorodu u Ukrajini gdje je i kršten.

- U Užgorodu je završio osnovnu i srednju školu, a tu je i kao bogoslov mukachevske eparhije od 1998. do 2002. studirao na teološkoj akademiji bl. Teodora Romže.

- Na zamolbu Kir Slavomira Miklovšu, 2002. godine omogućen mu je studij na Filozofsko-teološkom fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu, na kojem je diplomirao 2008. god.

- Za poddakona je zaređen u Mukačevu (Ukrajina) 2007., za đakona 2008. u Samoboru (Hrvatska), a za prezbitera 2009. u katedralnoj crkvi Presvete Trojice u Križevcima, zaredio ga je Kir Slavomir Miklovš.

- U katedralnom hramu Uznesenja Sv. Križa u Užhorodu, 2008. vjenčao se s gospodrom Vladyslavom Kren. #

МИНУЛО 30 РОКІВ ВІД ЗАСНУВАННЯ «КОЛОМІЙКИ»

В Товаристві плекання української культури «Коломийка» зі Сремської Митровиці (Воєводина; Сербія) цілий цей рік вважають ювілейним, бо від заснування минуло 30 років. То згадують на всіх заходах, в котрих беруть участь. Все, таки, як і годиться, з тієї нагоди підготували і святкову академію, котра відбулася ввечір 22 серпня 2009 р., в музею Сріму в Сремській Митровиці.

Разом з членами т-ва на академії були присутні і багато гостей з кола культурних діячів та інших інтелектуалів, представників структур уряду й громадських інституцій та священства. Між гостями був і виконувач обов'язку Посла України у Р. Сербія Олександр Кириченко, та представник Крайового секретаріату правління, регламентів і національних меншин п. Мато Грозніца.

В програмі виступила і вокальна група товариства «Коломийка»

На початку програми, котру вели Петро Ляхович на українській і Фетько Канюга на сербській мові, голова т-ва Анна Ляхович, після привіту й вступного слова, прочитала короткий звіт про хронологічний розвиток товариства, про що свідчили і численні експонати приналежності виставки світлин і грамот з продовж часу їх діяльності, а також і видань книжки «Віснику». В продовженню, слово брали й гости, котрі, вітаючи з ювілеєм, добірними словами привітали присутніх, а організатори заслуженим особам подали грамоти подяки за їхню допомогу в діяльності т-ва. Зворушливі були ремінісценції Надії Ляхович, котра, після промови, разом з Соноєю Мілошевич і дівочою групою, відспівала пісню «Калино, калино», котру написав і компонував її брат, диякон Михайло Ляхович.

П. Ляхович, А. Ляхович і Ф. Канюга (ф. А.П.)

Надія Ляхович і Соња Мілошевич

Після програми, для гостей і керівництва, приготовлена спільна вечеря, під час якої висловлені тости й промови, як з боку домашніх, так і гостей. Okremо присмено було почути п. Мату Грозніца, котрий промову закінчив словами: «Якщо будете мати жодних проблем, звертайтесь в Крайовий секретаріат, бо тепер там маєте свою особу – мене!» # (фот. т-ва)

Поважний аудиторій святкової академії з нагоди ювілею (фот. т-ва)

Сьогодні «Коломийка» має багаточисленне членство (фот. з виставки – А.П.)

SKUPŠTINA SVJETSKOG KONGRESA UKRAJINACA

Skupštini SKU se obratila i premijer Julija Timošenko

U suradnji s Međunarodnim institutom za prosvjetu, kulturu i suradnju s dijasporom, Nacionalnog univerziteta „Ljivska politehnička“, Svjetski kongres Ukrajinaca održao je u Ljovu, 20.-21. kolovoza o.g., svoju redovitu skupštinu, na kojoj su sudjelovali predstavnici 20-milijunske ukrajinske dijaspore iz 30 država. Tijekom dva dana oni su razmatrali problematiku svojih građanskih struktura u dijaspori i okvire budućeg djelovanja.

Kongres, uz međusobno informiranje predstavnika ukrajinske dijaspore o specifičnoj problematiki i aktivnosti u vlastitim sredinama, omogućava donošenje platforme za koordinirano djelovanje s ciljem povećanja ugleda svoje nacije, a time i Ukrajine, te time biti njen veliki resurs u inozemstvu.

Delegaciju SKU, predvođenu glavnim tajnikom Stefanom Romanom, je u Kijevu

Vira Uljačenka i Stefan Romanović

primila predsjednica Sekretarijata predsjednika Ukrajine g-đa Vira Uljačenku sa suradnicima. Tom prigodom, uz naglašavanje važnosti suradnje Ukrajine s njenom dijasporom, preneseni su pozdravi i poruke predsjednika Viktora Juščenka.

Uz rukovodeće osobe SKU, skupštinu su uz kraći govor, pozdravili i premijer Julija

Timošenko i predsjednik Svjetske ukrajinske koordinacije Dmitro Pavličko, a pročitan je i pozdrav predsjednika Viktora Juščenka.

Unutar vrlo opsežnog dnevnog reda, na skupštini su izvješća podnijeli brojni čelnici, a među njima predsjednik SKU Evgen Čoljji, predsjednica Federacije organizacija žena Marija Škambra, glavni tajnik Stefan Romanović, predsjednici tijela i komisija SKU te predstavnici ukrajinskih organizacija. Sva izvješća su uvrštena u zbornik i dostupna su na <http://ukrainianworldcongress.org>.

Iz Hrvatske su na skupštini bili Slavko Burda – na službenom popisu kao predstavnik Saveza Rusina i Ukrajinaca RH, te Viktor Filima (s tatom Ostapom) kao predstavnik Ukrainske zajednice RH, ali bez uvrštenja u službeni popis, iako je opsežno izvješće uvršteno u spomenuti zbornik. #

Sudionici redovite Skupštine Svjetskog kongresa Ukrajinaca, Ljiv 2009.

ЛІТНЯ ШКОЛА В СТАРІГРАДІ

Завдяки фінансовій допомозі Міністерства науки, просвіти та спорту, Українська громада РХ цього року організувала літню школу в м. Старіград на острові Хвар в Адріатиці. В школі, котра відбулася від 30 липня до 8 серпня, в відпочинковому будинку (в співпраці дуже запобігливо-го) Товариства «Наші діти» зі Славонського Броду, навчалося 112 учнів молодшого і старшого віку з Осіеку, Вуковару, Петровіць,

Учні під час уроку (фото. кореспондент)

Вінковців, Джелетовців, Велекої Копаниці, Славонського Броду, Сібіно, Каніжі, Липовлян, Банової Яруги, Кутині і Загребу.

Щоб відповідно провадити лекції, учні розподілені в початковий, середній і передовий клас.

Директор школи і координатор навчання був Владо Карешен, а лекції читали Таня Рамач (укр. мова), Паулина Мішуря (укр. література), Маріна Субашич (укр. історія), Віктор Филима

(географія України), та Сніжана Петрешина (народознавство). Гуртки вели: Діана Чутурич (рукоділство), Діана Петрич (драма), Івана Молнар (хор), Матей Матус (музика) та Міра Барич і Іван Лалуш (фольклорні танці).

Від рання, після вітання пропису, гімну, Шевченкового «Заповіту» і сніданку, навчання проводилося до полуценку, після котрого одну годину на коротко повторювалося, що навчено того дня. Пополуднью відбувалися спортивні активності та індивідуальні прогулочки містом, а після вечери був час для роботи у загадних гуртках, коли готувались і частини для кінцевої програми. Наприкінці навчання учні успішно пройшли відповідну перевірку навченого.

На початку кінцевої програми прочитані листи вітання завідуючої Контори за нацменшини Кабміністрів РХ п-ї Мілени Клайнер і представника Посольства України в РХ Анатолія Чернишенка. Програма, котра тривала годину з половиною, складалася з танців, співу, декламування та виставки рукодільництва. Крім самих учнів, як публіка, були присутні і члени КМТ-ва з Нової Градішки. Понесені запалом, учні побажали, щоб в їхніх місцевостях в школі, протягом шкільного року, було організоване навчання української мови і літератури. #

(Дані: Владо Карешен – директор літньої школи)

Деталь кінцевої програми (фото. www.karpati.hr)

LJETNA ŠKOLA U SELCU

Savez Rusina i Ukrajinaca RH je i ove godine organizirao ljetu školu u Selcu. Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH financiralo je boravak ukupno 122 učenika u turnusu za mlađu grupu od 10. do 17.; te za stariju od 17. do 24. kolovoza ove god.. Smještaj je bio u Hostelu Karlovac d.o.o., a nastava se održavala u mjesnoj osnovnoj školi. Zbog skromnijih sredstava, u ovu školu nisu mogli biti uključeni i učenici koji su ove godine već bili u ljetoj školi na Hvaru.

Trenutak iz rada jedne od sekcija (foto. N.dumka)

Direktor škole je bio Zvonko Kostelnik, a nastavnici mlađe grupe su bili: Marija Homa i Nevenka Mudri – rusinski jezik; Vera Pavlović i Katica Skreljović – ukrajinski jezik; Julin Ramač – glazba. U starijoj gupi uz Mariju Homa je predavala Marija Blotni, a uz Veru Pavlović Vesna Bajrić, dok je glazbeni odgoj vodio Aleksej Sivč. Organiziran je rad folklorne, literarne i likovne sekcijs, kao i slobodne aktivnosti. Sekcije su priredile završnu priredbu, na kojoj su posebno iznenadeno priredili učenici iz Sumeća, nastupivši u narodnim nošnjama iz svoga KUD-a «Andrija Pelih».

(podaci: Z.Kostelnik i redakcija «Nove dumke»)

ВИСТАВКИ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ В ЗАГРЕБІ

ГАЛИНА ГОРОДНІЧЕВА-ЛУЦКЕВИЧ

Галина Городнічева (народж. в Києві 1947 р.) закінчила Київський державний художній інститут 1972. р.

Хорватсько-ізраїльське товариство в співпраці з Товариством української культури організувало, в галереї «Шалом» в Загребі, третю виставку картин української художниці Галини Городнічевої-Луцкевич, з додатком репродукцій картин Юрія Луцкевича.

На відкриттю виставки, 23 вересня ц.р., присутніх привітали голова Хорватсько-ізраїльського товариства Філіп Розенцвайг, голова Культурного центру «Шалом» Споменка Подбоя та голова Товариства української культури Алекса Павлешина, а також і сама художниця, котра сказала і декілька слів про себе й свої стосунки з приятелями в Хорватії, та хорватський екс-посол в Україні Джуро Відмаровіч, котрий оповів про творчість Галини Городнічевої і її покійного чоловіка, художника Юрія Луцкевича.

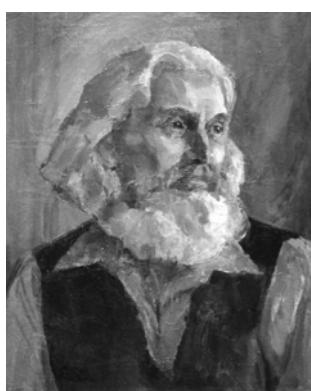
Оповідаючи про творчість Г.Городнічевої пан Відмарович наголосив, що її картини випромінюють колорит і веселість, та повідомив, що 2008-го р. Україна нагородила Городнічеву ювілейною ретроспективною виставкою. В слові про Луцкевича, згадав його стиль українського необароко.

На кінці програми, подружжя Славця й Алекса Павлешині, у супроводі гри на бандурі, виконали пару українських пісень. #

Специфікум Г.Городнічевої є і в тім, що маює пальцями наносячи на полотно густі фарби. Це зображеню подає рельєфність, котра збагачує красу квітів.

ТАРАС БЕЛЕЙ

Хорватсько-українське товариство і Координація хорватських товариств приятельства, в галереї Словенського дому в Загребі, організували виставку картин молодого українського художника Тараса Белєя.

Відкриття виставки відбулося 22 вересня ц.р., з цієї нагоди голова згаданої Координації, Андрій Карафіліпович, вітаючи присутніх, коротко оповів і про активність Координації. Про художника Т.Белєя говорив проф. Младен Ловрич з Поліклініки за реабілітацію слуху й говору СУВАГ в Загребі. З огляду на сказане, не було диво, що проф. Ловрич був зворушений до сліз, бо в успіх художника Т. Белєя вклалі свій внесок і професори зі СУВАГ-у. Справа в тому, що Тарас ще хлопчиком прибув до Загребу в СУВАГ на реабілітацію. Був зовсім німий і мав дуже пошкоджений слух. З допомогою проф. Ловрича і колег, зовсім не були потрібні спецшколи, а сьогодні Тарас володіє українською, російською, англійською мовами, а і хорватською, на котрій привітав присутніх.

Програма закінчена дитячою поезією Юрія Лисенка і його донечки Олі, котрих вірші читали Хенна Катана і Мерієм Меміч.

Тарас Белей (народжений 1978 р. в Івано-Франківську) в Києві закінчив Національну академію образотворчого мистецтва та архітектури.

ОЛЕНА СОКОЛОВСЬКА - ДЕРІ

Олена Соколовська-Дері (народжена 1969 р. в Івано-Франківську) закінчила Львівську національну академію мистецтв 1996 р.

В галереї «Звонімір», в будинку Міністерства оборони РХ в Загребі, протягом 14-28 вересня ц.р. проходила виставка картин української, а зараз хорватської (від 2005 р. живе в Загребі) художниці Олени Соколовської-Дері. Виставкою представлений її великий опус, названий «Стампедо», в котрому художниця (олією на полотні), наперекір тому, що мотив коней віддавна часто використовуваний, показала багато нового й оригінального.

Художній критик Станко Шполярич в каталогі написав, а на відкриттю виставки, між іншим, про цей опус і сказав: «Рух, напруженість тіла коня і його анатомська переконливість в зображеннях нового художнього циклу Олени Соколовської пов'язані» «У розмальовці коня, Олена вживала безперечну художню вмілість і знання анатомії, практичне функціонування і вигляд кожного мускула тварини в русі. Те знання, все таки, художньо не зловживала через точність реалістичного зображення, вже і зазначенням форми подала повноту враження, передчуття мускулатури спід загладженого, але і вібруючого епідерму. Своїм способом експресіоністичної жестикулярності, Олена Соколовська потенціює тік енергії, яка виражає силу коня і його красу.» #

Галоп V

Галоп

XXIV MANIFESTACIJA MIKLUŠEVCI 2009.

Program su počeli razigrani domaćini

Pod pokroviteljstvom Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske, Župana Vukovarsko-srijemske županije te supokroviteljstvom Općine Tompojevci i Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske, U Mikluševcima je 29. i 30. kolovoza održana 24. mjesna manifestacija kulture, koju svake godine organizira domaće KUD „Jakim Govlja“. S obzirom da u Mikluševcima nema doma s odgovarajućom dvoranom i scenom, scenski dio programa se obavlja na otvorenom, te je puka slučajnost što već godinama Mikluševčani imaju sreću s vremenom.

Elementi žetelačkih svečanosti

Mladi Mikluševčani suvereno vladaju scenom

Prvog dana je bilo priređeno predstavljanje knjiga „Neka se ne zaboravi“ Đure Ljikara i zbirke poezije „Kamen gora“ Ahnetke Kosteljnik Balatinec. U toj prigodi, članovi društva „Jakim Govlja“ čitali su ulomke iz Ljikarove knjige i dijelove recenzija. Također, čitana je i poezija iz spomenute zbirke Ahnetke Balatinec. U predstavljanju svoje knjige sudjelovao je i sam autor Đuro Ljikar i njegovi recenzenti o. Jakim Simunović i dr. Janko Ramać. Tijekom predstavljanja je izведен i glazbeni program u kojem je nastupio duet Ana i Helena Bučko, te Ahnetka Timko kao solista.

(Za vijest o predstavljanju ovih knjiga korišteni su podatci sa www.sriu.hr)

Drugoga dana, u nedjelju 30. kolovoza, prije podne, otvorena je izložba dječjih radova društva „Naša djeca“ i rusinskog slikara iz Matulja (kod Rijeke) – Vladimira Provčića, koji je izložio svoje nove radove u akrilu na platnu. Također je za posjetitelje otvorena etno-zbirka.

U tri sata poslije podne, po vrlo ugodnom sunčanom vremenu, počeo je glavni program pod nazivom „Pozdrav ravnici“, na otvorenoj sceni, za koju je pozadinu oslikala g-dja Ankica Pataković. Kao i inače na mikluševskim manifestacijama, gledalište je bilo sasvim popunjeno i okruženo stojećom publikom.

Nazočne su pozdravili predsjednik KUD „Jakim Govlja“ Miroslav Hajduk, predsjednica Saveza Rusina i Ukrajinaca Republike Hrvatske Ljubica Morhan, zamjenik načelnika Općine Tompojevci Zdravko Galović, predstavnik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske Zvonko Kosteljnik, te predsjednik županijske skupštine Toni Žagar, koji je program i otvorio.

Gosti iz Šaptinovaca

Uz domaće društvo „Jakim Govlja“ nastupili su: KUD „Jakim Hardi“ iz Petrovaca, KUD „Osif Kosteljnik“ iz Vukovara, KPD Rusina i Ukrajinaca iz Vinkovaca, KD „Rušnjak“ Primorsko-goranske županije iz Matulja, te kao gosti KUD „Jasen“ iz Šaptinovaca, KUD „Ivan Brnjik Slovak“ iz Jelisavca i KUD „Petefi Šandor“ iz Dalj Planine.

Na samom početku publiku je oduševila dječja folklorna postava; koja je na sceni plijenila simpatije svojom neusiljenošću i točnom izvedbom plesa. I ostali dio programa; s odraslim izvođačima; bio je bogat i raznolik jer su se društva potrudila izbjegći slične koreografije.

U već hladnjikavu večer, domaće društvo je dalo cijelovečernji koncert, koji se sastojao od međusobno dobro ukomponiranih plesnih točaka (uz ostalo, vrlo dojamljivo izvedeni su elementi plesa „Arkan“), te izvrsne ženske pjevačke skupine i harmonično upjevanog dueta Ane i Helene Bučko. S obzirom da je društvo nastupilo koristeći i više prekrasnih originalnih kompleta narodnih nošnji, publici je ovim programom bio pružen nesvakidašnji ugodađaj. #

Vladimir Provčić je i ove godine izložio svoje nove radove, a sa suprugom je sudjelovao i u glazbenom programu manifestacije

KUD „Jakim Hardi“ iz Petrovaca predstavila je šarmantna ženska plesna skupina

Uzvanici, publika i izvođači prate program

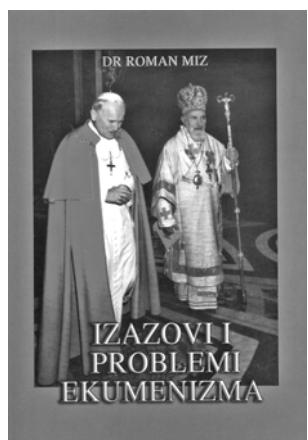

KUD „Petefi Šandor“

Popularni duet Bučko

NOVA IZDANJA

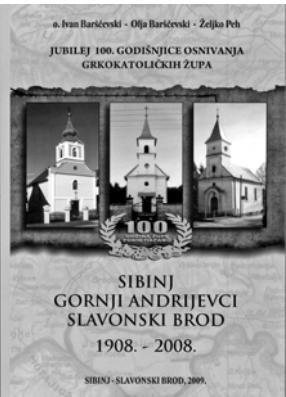
Izdanje je u zasebnim tomovima na srpskom, 2008. god., (232 str.), i rusinskom jeziku 2009. god. (220 str.); 24 cm; u nakladi po 300 primjeraka.

Odg.ur.- N. Šanta; Ured. - N. Cap; Rec. - o. mr. M. Malacko i mr. M. Đorđević

Novinsko-izdavačka ustanova „Ruske slovo“, Novi Sad, tiskala je prošle godine na srpskom, a u rujnu ove godine i na rusinskom jeziku, knjigu o. dr. Romana Miza „Izazovi i problemi ekumenizma“. Sadržajna razlika ovih izdanja je tek u tome što ono na srpskom jeziku ima i dodatke (don Branko Zbutega i drugi).

Čak i letimičan pregled naslova izaziva jaku značajku glede suvremenog stanja u kršćanstvu, pogotovo što je to ovaj vrlo respektabilan autor izložio pregledno i sažeto.

Recenzent mr. M. Đorđević o ovom djelu kaže: „...Nema potrebe detaljnije prikazivati delo o. Romana Miza jer je on među retkim koji, osim znanja i erudicije, otvara problem u smeru jednog ekumenizma koji bi bio nešto više od crkvene diplomatičke... za njega je ekumenizam izazov kojim hrišćani traže odaziv najpre u sebi pa potom u svetu i u crkvi u kojoj žive...“

Ilustrirano izdanje, na hrvatskom jeziku, tiskano je u kolovozu 2009. u Slavonskom Brodu; naklada 500 primjeraka; 380 str.; 24 cm.

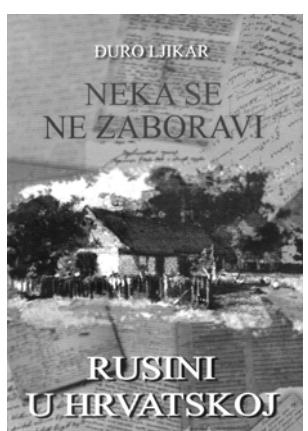
Recenzenti - dr.sc. Jevgenij Paščenko i dr.sc. Mato Artuković

Povodom lanjskog jubileja 100. obiljetnice od osnutka grkokatoličkih župa u Sibinju, Gornjim Andrijevcima i Slavonskom Brodu, Hrvatski institut za povijest i Udruga hrvatskih ukrajinista izdali su knjigu koja obuhvaća radove o. Ivana Barščevskog - „Liber membrum ili parohijalna kronika župe Sibinj“, Olje Barščevske - „Prošlost i sadašnjost grkokatoličke župe Uspenja presvete Bogorodice u Sibinju i njene perspektive u budućnosti“ i Željka Peha - „Dosedjeni Ukrajinci i njihovi potomci“.

Sukladno naslovu, o. I. Barščevski je vrlo pregledno obradio relevantna zbivanja spomenute župe, počevši od 1915. do 2008. godine.

Olja Barščevska je spomenuto temu obradila za diplomsku radnju. U njoj je obradila razloge i povijest doseljavanja te život Ukrajinaca u ovoj župi..

Željko Peh je s velikim marom prikupio i obradio popis brojnih ukrajinskih familija iz 24 mesta ovog područja.

Izvorno izdanje na rusinskom i posebno prijevod na hrvatskom; 376 str.; 23 cm.; tiskano u Cerni 2009.

Urednik - Đuro Ljikar; Recenzenti - o. Jakim Simunović, Irina Papuga i dr. Janko Ramač

U nakladi Koordinacije Vijeća rusinske nacionalne manjine u RH i sunakladnika, Vukovarskog dekanata križavačke biskupije i Grkokatoličke župe u Mikluševcima, tiskana je knjiga „Neka se ne zaboravi - Rusini u Hrvatskoj“ autora Đure Ljikara iz Mikluševaca. Uz potporu više sponzora, knjiga je izdana u zasebnim tomovima na rusinskom i na hrvatskom jeziku.

Po rječima Prof. Irine Papuge, ova knjiga će biti trajni dokument o prijedenom 175-godišnjem životu Rusina na ovim prostorima na koje su stigli prije gotovo dva stoljeća tražeći bolji život, tu su opstali i ostali. Predstavljene činjenice znanstveno su zasnovane, dokumentirane i potkrijepljene prilozima i ilustracijama. Tekst je pregledno predstavljen, kronološki, postupno i vjerna je slika života naših ljudi.

РУСКЕ ОБИСПЕ
РУСИНСКА КУЋА

Dvojezično hrvatsko / rusinsko ilustrirano izdanje; 100 str.; naklada 300; 21 cm; tiskano u Petrovaradinu u kolovozu 2009.

Urednik - Vladimir Prović; recenzent - Irina Papuga

Kulturno društvo Rusina i Ukrajinaca „Rušnjak“ iz Matulja kod Rijeke i Društvo za rusinski jezik, književnost i kulturu iz Novog Sada; uz potporu Grada Rijeke, izdalo je dvojezičnu knjigu (rusinski / hrvatski) „Rusinska kuća“ Olene Papuge iz Novog Sada.

Ova knjiga je izdanje autoričinog diplomskog rada kojeg je obranila na Katedri za rusinski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Novom Sadu. Iako je rad iz područja leksikologije rusinskog jezika, jer je naglasak na nazivlju glede rusinskog kućanstva, on ima jaku etnografsku sastavnicu kako u deskripciji, tako i u ilustracijama.

Sadržajem su obuhvaćeni kuća s elementima njene arhitekture, pokućstvo s priborima, dvorište s gazdinskim zdanjima te vrt.

Knjiga će znalcima poslužiti kao podsjetnik, a neupućenima kao prijedrivo štivo zanimljivih spoznaja.

Povodom svoje 30. obljetnice od osnivanja Društva za gajenje ukrajinske kulture „Kolomyjka“ iz Srijemske Mitrovice, u redakciji petra Ljahovića, izdalo je zbornik 50 izdanja svog informativnog glasila „Vjesnik“, koji je počeo izlaziti od kolovoza 2003., a tiskao se na skromnih nekoliko stranica, učestalošću ovisnoj o brojnosti događaja.

Zbirka ima važnosti za širi krug korisnika jer kronološki sadrži vrijedne podatke o aktivnostima ovog društva, a također i o zbivanjima u kojima je društvo sudjelovalo.

VINKOVCI
KD "Rusina i Ukrjinaca"

Ej minaru, minaru
A za našim selom
Pada dišđ
Špivanočki mojo
Dze že tota prosta dratka?
Zahučali hori

Kulturno društvo iz Vinkovaca izdalo je nedavno DVD s audio-vizualnim zapisom šest narodnih rusinskih pjesama u izvođenju mješovite pjevacke skupine. Video-prizorima su, uz same izvođače u vezenim košuljama, obuhvaćeni i gradski prizori te dopadljivi krajobrazi vinkovačkog ambijenta.

Ovaj uradak dirigenta i snimatelja Zorana Cikovca zacijelo je draga uspomena svim članovima spomenutog društva, a pogotovo pjevačima i orkestru. Za očekivati je da će na sličan način i druga društva snimiti svoj DVD.

АНСАМБЛЬ «ВЕРХОВИНА» І «ЛИСТИ»

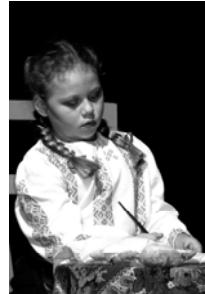
Програму вели М. Раткович і Анна Присташ

На початку програми танцюристи вітали публіку за давнім звичаєм – хлібом і сіллю

«Канадські гуцули» танцювали, мовби вихор віяв сцену

Дівчинка пише лист....про подорож пароплавом і прибуття в Канаду

Ансамбль української пісні та танцю «Верховина» з Едмонтону (Альберта, Канада; www.verkhovyna.ca), після гастролів в Україні, Польщі і Словаччині, 24-25 липня загостив в м. Баня Лука (Боснія). Відвідини Боснії здійснені завдяки Культурно-просвітній спілці українців ім.. Тараса Шевченка з Баня Луки і Культурно-просвітньому т-ві «Козак» з м. Лакташи.

Ансамбль приїхав і завдяки сім'ї Оксани й Михайла Бачинських зі с. Нова Тополя, бо їхній син, канадська невістка й унуки є активними членами ансамблю «Верховина». Тому першого дня ансамбль загостив в згаданої сім'ї, а прийняти гостей допомогла і вся родина та приятелі. З цієї нагоди, під час вітальних промов, боснійський вікар, о. Михайло Стажнек коротко оповів і про великі суспільні заслуги рідні Бачинських (на пр. – діdo Максим Бачинський, початком минулого століття, подарував частину своєї землі, для кладовища і будови української церкви в с. Яблан). Господарі радили гостям, а вони, як самі сказали, почувалися мов на весіллю.

Другого дня, увечір, ансамбль подав концерт на сцені Дитячого театру в Баня Луці. Зал був переповнений так, що і для стоячих було тісно, бо крім українців та інших мешканців з Баня Луки, присутні були і відвідувачі з інших міст, а не мало приїхали і з Хорватії.

Виконана програма, і якісно і концептуально, була велика і дуже приємна несподіванка. Танцюристи, хор і солісти виконали свої частини програми так якісно, що їх можна порівняти лише з професійними народними ансамблями з України. Не диво, що в публіки вже долоні пашіли від оплесків. Несподіванка була і візуальне враження, і то не лише щодо хореографії, а і через те, що ось і зарубіжний український ансамбль має таку багату колекцію оригінальних народних костюмів.

Все таки, найяскравіша перлина програми було сценське зображення історії поселення й життя українців в Канаді, під назвою «Лист». Сама ідея, оповідання в формі листів одної особи протягом її життєвого віку, від дівчинки до бабці, а також режисура і хореографія, просто кажучи – геніальні. І в цьому ансамблі «Верховина» оригінальний, а, певно, що українська діаспора в будь-котрім краю світу мала і має свої специфічні життєві турботи й радощі. В одному з таких осередків, українцям у Відню (Австрія), цей ансамбль, вертаючись в Канаду, дав концерт вже позавтра.

Пані Соня Іщенко (в цій подорожі відповідний керівник) для «Нашої газети» сказала, що в складі «Верховини» є Спілка української молоді, хористів є 25, танцюристів - 35 осіб, а школа танцю - понад 100 дітей. Побажаймо їм ще багато успіху! #

Як дівчина, пише.....про нове життя і будову своєї української церкви

Як жінка, пише...про, канадським урядом, ув'язнення всіх мужчин - канадських українців, в суворі робочі концтабори під час I світової війни

Вже як бабця, пише.....про нові генерації нащадків українських поселенців, котрі зберігають свою культуру і рідні звичаї у новій Батьківщині

....та і в сучасному житті, на весіллі, потанцюють «по своему»

Разом з піснями хор презентував і прекрасні народні костюми

З КАНАДИ

Хоч виконавці є аматори, ціла програма виконана на високопрофесійному якісному рівні

Дуже зворушливий момент на сцені була зустріч і вітання бабці і діда Бачинських з с. Нова Тополя біля Баня Луки, з онукою з Едмонтону – в програмі наймолодшим членом ансамблю «Верховина», чії батьки, як члени хору, також мали участь.

На кінці програми, після вітальних промов представників уряду і української громади, та гостей з Канади, котрі добірними словами підкреслили цінність цієї гастролі та її щирий прийом, пролунав гімн «Ще не вмерла Україна». Співаючи, українці, і на сцені і в залі, показали, що Україна присутня всюди де вони є, бо вони завжди її несуть в своєму серці.

Після закінчення програми, домашня КПСУ ім. Т. Шевченка у своєму приміщені підготувала фуршет, де продовжилося спілкування у веселому настрою, з піснями й танцями, а з гостями зв'язувалися й нові знайомства.

ПРЕБУВАНС ДВОХ ВЕЛЬКИХ АНСАМБЛОХ У РИСКИ

Културне дружество Русинох и Українцох "Рушняк" ПГЖ угосцело на 7 дні два велики українски ансамбли. Госци под час пребуваня у Опатії отримали даскельо значни концерти и виставу малюнкох.

Першираз у нас и Горватской виступел Державни заслужни академски народни закрпатски хор з Ужгороду. Іх 25-еро пришли 3. септембра и привезли виставу маляра Василя Когана з Ужгороду. Такой вечер ю и отворели з тим же и виполнели культурну програму зоз своїма шпиванками. Уж ютредзень виступели на двох локацийох у Цриквици пред числену публику, у манифестації "Рибарски тидзень". Ютредзень мали цалодньови вилёт по опатиjskей ривиери з купаньем у морю: Мошченичка драга, Ловран, Опатия и Волоско. Внедзепю виступали двараз: пополадню у Каставу на початку Фестивалу гармоники, а вечер у "Филодраматики" у Риски дали прекрасни концерт шпиванкох. Увагу им дала ГРТ - емисия "Призма". У фіналу концерту одшпивали на руским языку "Хижочко стара", а представительови "Рушняка" подавали намальовані його два портрети. До края пребуваня преведли купаючи ше у морю у Опатії. Зоз хором дириговала уметніцки директор доц. Наталия Петий-Потапчук.

Хор зоз Ужгороду на сцени "Филодраматики"

Часц ансамблу "Тарас Шевченко"

Други ансамбл, то наш познати Уметніцко-драмски ансамбл "Тарас Шевченко" з Братислави, Словакца, хтори у нас госцує штвартираз, а на чиїм чоле директор инг. Михал Калиняк. Вони мали два барз удатни виступи: У Каству на Фестивалу гармоники виступели доц. Раймунд Каконі и инг. Михал Калиняк, хтори були у облєчуви України. Пондзелок на культурней

манифестації Дні опери и оперних арийох, у сали "Филодраматики" мали барз красни концерт оперних арийох. Красни гласи тенора, баритона и алтох одушевели публику, як и дзеци и Олга Шерегій-Грицак хтори рецитовали стихи Тараса Шевченка. Скорей їх концерту отворена вистава малюнкох познатого нам маляра Владимира Дорогазія з Нового Саду, ведно з госцами малярами учашніками Подобовей колонії "Провчи 2009", отриманей у юнію. На отвореню вистави культурну програму виполнел Закарпатски хор, а отворела ю пані Олга Шерегій-Грицак.

Пребуване госцох зоз Словакей и України учас прешло. Останю у паметаню вечари кед ше на тераси у Провчиевої вили грало и шпивало до рана. Сушеди отверали облаки да слухаю, а даєдни ше приключели и принесли вина.

Було прекраснє патриц и слухац таки два значни ансамбли, як и видзиц малюнки наших малярох. Шицки вони ведно принесли и указали красу традиційнай культуры нашого народу. В. Провчи

Хор зоз Ужгороду на отвераню вистави

РІДНІ ГОЛОСИ У ШВЕЙЦАРІЇ

За часів тоталітарного режиму слово “діаспора” було вилучено із загального вжитку. Розмов на такі теми в колишньому СРСР не велося – це було небезпечно. Але помимо цього люди краєм ока чули, що десять там в Америці, Канаді, Аргентині, Австралії... живуть наші співвітчизники, які живуть своїм життям. А, зрештою, не знати про заокеанських українців було неможливо: майже кожна сім'я в Західній Україні мала родичів у капіталістичному світі, з якими підтримувала контакти. Щоправда, такі люди були під особливою увагою спецслужб, вважалися підозрілими. Радянська влада на закордонних українців накладала всякі ярлики, твердила, що то “предателі родин”, які втекли від “справедливого покарання”. Відвідати рідне село чи місто в ті часи українці із зарубіжжя не важувалися.

І хоч ми навіть за СРСР знали про чисельну кількість українців в Америці чи Канаді, то про українців у не такій вже далекій Швейцарії майже ніхто нічого не знати. І навіть нині, на 16-му році незалежності, схильний твердити, мало хто знає, що вони там живуть і мають свою історію, чималі здобутки у громадському житті.

У другій половині XIX ст. до Швейцарії прибули політичні біженці з Росії. У той же час до цієї країни приїздили вчитися групи студентів з різних куточків України. У різні періоди української історії Швейцарія не раз ставала арендою політичної, наукової, культурної діяльності українських емігрантів.

У Швейцарії знаходили політичний притулок чимало наших видатних діячів. Тривалий час у Женеві жив видатний український науковець, публіцист і громадський діяч М.Драгоманов, який не бажав терпіти переслідувань з боку царського уряду. Тут у 1876 р. він заснував вільну українську друкарню, де видавав спочатку збірник, а потім разом з С.Подолинським і М.Павликом журнал “Громада”. Пізніше був редактором “Вільного слова” (1881-1883 рр.). Діяльність М. Драгоманова та групи його однодумців у Женеві була невіддільною від інтересів України. У цьому виданні М.Драгоманов послідовно захищав національні права українського народу.

В 1915-16 роках тут виходила газета української соціал-демократичної партії “Боротьба”, яку редактував Лев Юркевич. В Лозанні Євген Бачинський видавав у 1916-1921 роках часопис “La Revue Ukrainienne”. У 1918 р. він очолив консульство УНР; пізніше видавав часопис “Еклезія”. Під керівництвом Василя Степанківського виходив тижневик “L’Ukraine” (1916-1921 рр.), в якому публікувалися матеріали Союзу визволення України. Колишній секретар Української національної Ради Михайло Єреміїв тривалий час очолював Українську громаду, а протягом 1928-1944 рр. редактував бюллетень “O Finor”. Серед тих, хто залишив свій слід на українській ниві у Швейцарії, слід назвати ще драгомановця А.Лехоцького, голову Української громади в Женеві, керівника української друкарні Михайла Лозинського, М.Кушніра-Богуша, М.Троцького – співредактора Українського інформаційного бюро. Українські студенти Женеви були об'єднані у товариство “Україна”.

Окремо слід згадати, що протягом семи років (1930-1937) у Швейцарії перебував видатний діяч Української Національної революції полковник Є.Коновалець. Саме цю країну вибрал з кількох причин: в Женеві знаходився осідок Ліги Націй. Туди часто навідувались дипломати з усього світу, а слідом за ними – й журналісти. Коновалець перебував у Швейцарії, маючи цілком легальний паспорт литовського громадянина, отримати який йому дозволила збіжність політичних інтересів українців та литовців проти Польщі. Разом з Коновалцем був

і його секретар Олекса Бойків. Своє перебування там Коновалець використовував для захисту українських інтересів на міжнародному рівні. За провідником ОУН стежили польські і більшовицькі агенти і він був змушений мати охоронця. Ним був Олекса Сокіл.

Полковник Коновалець проводив у Швейцарії багато українських акцій. Досить вдалою була акція протесту проти Голодомору. Матеріали про Голодомор розповсюджувались серед журналістів-міжнародників, внаслідок чого 24-го вересня 1933 року Найвища Рада Ліги Націй скликала засідання у справі Голодомору та звернулася до Червоного Хреста, закликаючи організувати акцію порятунку голодаючих на Великій Україні.

Разом із Макаром Кушніром-Богушем у 1930 році видавали у Швейцарії (французькою мовою) “Bulletin d’informations Ukrainiennes” накладом 1000 примірників. До кінця року видали три числа “Бюллетеня”. Наступного року виходив регулярно, а восени ОУН розглядала можливість купівлі пресового агентства “Ажанс-Нувель”.

В червні 1931 р. в Женеві відбулась Всешвейцарська виставка Червоного Хреста, де Україна фігурувала як держава, а Український Клуб оформив стенд “Веселий куток”. На конкурсі український стенд зайняв друге місце після італійського, а в результаті українці заробили собі в Червоного Хреста місце для безплатного лікування в санаторії, яке вони офірували письменникові Леоніду Мосензові.

Перебування Є.Коновалця у Швейцарії не влаштовувало ні поляків, ні більшовиків, оскільки це давало можливість керівникам ОУН контактувати з журналістами-міжнародниками, нав'язувати корисні контакти з політиками з

багатьох країн, ставити українське питання на найвищому міжнародному форумі, чим тоді була Ліга Націй. Від вересня 1931 р. польська дипломатія почала заходи для усунення Коновалця з Женеви. Польська Телеграфічна Агенція публічно звинувачує Коновалця у праці на користь і за гроші німців. Про це написали швейцарські газети, а через кілька днів після втручання Коновалцевого адвоката Поля Кари, вимущені були надрукувати спростування.

Намір вигнати Коновалця подалі від осідку Ліги Націй таки увінчалася успіхом і в липні 1936 року він був змушений покинути Швейцарію. Будинок, оформленій на його дружину, продав. Але мав право приїзду до Швейцарії. Пізніше до колишнього будинку Коновалців вдерлися московські агенти, які шукали документів, але нічого не знайшли, оскільки такі документи зберігалися в інших членів ОУН. Востаннє Коновалець був у Швейцарії у червні 1937 року.

Чимало серед української спільноти Швейцарії було майстрів слова. Насамперед варто відзначити поета і прозаїка Леоніда Мосендуза. В гірському містечку Блоне, неподалік уславленого курорту Веве, що на березі женевського озера, знаходиться його могила.

Говорячи про українських мистців, не можна не згадати славних родин Лісовських і Нижанківських.

У Швейцарії мешкали два музиканти із давнього роду Нижанківських – композитор, піаніст, органіст, педагог (професор музики) Омелян та співак-баритон, соліст Женевської опери Олег.

В останні дні II Світової війни швейцарський уряд відкрив кордони для припливу полонених червоноармійців, “остарбайтерів” та втікачів з Радянського союзу. Одинокі біженці із Західної України, розміщені в цивільних таборах, мали можливість спілкуватися із зовнішнім світом. Була ще тут колонія “старих” українці-емігрантів з часу I світової війни. Та невдовзі кількість українців, які отримували дозвіл на тимчасове перебування у Швейцарії, значно зменшилась.

Продовження з попередньої сторінки

У 1946 році до Швейцарії приїхала радянська комісія для розшуку полонених з метою повернення їх "на родінну". Тільки деяким вдалося врятуватися від примусової депатріації втечю з таборів. Але українців, колишніх громадян Польщі,

швейцарська влада не могла змусити покинути Швейцарію, тому давала їм дозвіл на тимчасове перебування, натискаючи на дальшу еміграцію. Отож, у Швейцарії залишилося приблизно 80 осіб. Якраз у той час так звана "женевська група" з декількох осіб почала активно діяти в різних сферах: політичній, гуманітарній, інформаційній. Це були головно Михайло Єреміїв, Євген Бачинський та Омелян Нижанківський. Студенти, яких тоді нарахувалось 21 особа, створили при Бернському університеті Студентську громаду. З ініціативи колишнього посла до польського Сейму пані Мілени Рудницької на початку 1947 р. засновано Український допомоговий комітет (УДК), Пані М.Рудницька всіляко допомагала українським біженцям, навіть й поза межами Швейцарії, зокрема в Австрії та Німеччині.

Однак діяльність перших організацій була короткотривалою – УДК перебрався до Німеччини та Австрії, а більша частина студентів у зв'язку з браком коштів покинула Швейцарію. Пізніше громада почала гуртуватись навколо церкви з парохом отцем Захаровичем, який пізніше з родиною і трьома студентами виїхав до Аргентини. Після призначення єпископом для українців поза межами України в Європі Іван Бучка – до Швейцарії приїздили отці з Франції та Італії, які відправляли літургію для греко-католиків. Відправи відбувалися по різних каплицях, а на початку 1980-х років українці мали можливість в містах Берн і Бльоне відправляти літургію у швейцарських церквах.

Після проголошення незалежності України, в 1992 р. українці Швейцарії створили спільну Швейцарсько-Українську асоціацію при значній підтримці й допомозі прихильників до України швейцарців. Нині Асоціація нараховує 130 членів, з них 36 осіб українського походження. Головою асоціації обрали інженера Володимира Михайлинина з Базеля. Головні завдання Товариства – підтримання земляцьких зв'язків, розповсюдження преси і книг рідною мовою, пропаганда української справи у Швейцарії та різного роду публікації.

Також наші співвітчизники у Швейцарії відчувають пекучу потребу в наданні допомоги своїм співвітчизникам в Україні. Збирають одяг, взуття, ліки, продукти для немовлят тощо. Фінансами допомагають у відбудові церков, історичних пам'яток тощо. Okremo допомагають дітям з Чорнобильської зони, яких переважно запрошують на лікування до Швейцарії. Крім цього варто згадати акцію групи "Допомога Західній Україні", яку очолює монах отець д-р Роберт Готц, з ініціативи якого в Україну йдуть сотні тисяч кілограмів різного товару до різних інституцій, лікарень, будинків для перестарілих.

«Хоч і не чисельна, але яскрава постатями українська спільнота у Швейцарії живе і твердо стоїть на позиціях творення та гуртування українського національного духу на гостинній швейцарській землі» – зазначив український громадський діяч Іван Дзюба.

ЮРІЙ АТАМАНЮК

Бібліографія:

1. Д-р Роман Прокоп: «50 років української діаспори у Швейцарії».
2. Сватко Ярослав. Євген Коновалець – творець ОУН. Видання друге, доповнене і виправлене – Львів: Галицька видавнича спілка – 2003. – 64 с.; іл.

Новий серіал картин на останній сторінці Нашої газети :

ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

Збережені церкви

(Картини Зиновія Соколовського)

Зиновій Соколовський

Зиновій Соколовський народився 1941 р. на Станиславівщині. На «Львівській нолитехніці» 1968 р. отримав диплом архітектора, працює в науково-му реставраторському інституті, а як доцент в Інституті будівництва в Івано-Франківську. Член Національної спілки архітекторів України, Українського комітету «Іконос» та Української академії архітектури. Малює старовинні фортеці, споруди та церкви.

Втрачені церкви

(Картини Олега Ярмолюка)

Олег Ярмолюк

Олег Ярмолюк народився у Львові 1970 року. У 1987 році Закінчив факультет образотворчого мистецтва Народного університету мистецтв у Москві, а у 2002 році закінчив Львівську Академію Мистецтв. Головний напрямок в творчості - архітектура старовинних дерев'яних церков й пейзажний живопис. Олегова приватна колекція нараховує понад 50 робіт з циклу "Дерев'яні церкви України"

Tiskanje mjeseca «Naša gazeta» ostvaruje se financijskom potporom Savjeta za nacionalne manjine RH

За опубліковані статті платиться гонорар

Objavljeni članci se honoriraju

I
M
P
R
E
S
S
U
M

Iz davač :

Društvo za ukrajinsku kulturu
Товариство української культури
Zagreb , Domagojeva 11 , CROATIA
Poslovni m.: Privredna banka Zagreb
2 3 4 0 0 9 – 1 1 1 0 0 4 5 8 6 9

Publiciranje autorskih članaka ili citiranje drugih izvora ne znači ujedno da redakcija „Naše gazete“ i dijeli izložene stavove i mišljenja, niti jamči istinitost tudihih navoda.

Naša gazeta
izlazi 10 puta godišnje kao mjesecnik
sa stankom u srpanju i kolovozu
Glavni i tehnički urednik:
A l e k s a P a v l e š i n
E – mail : aleksa.pavlesin@zg.t-com.hr
duk@zg.t-com.hr

Prijelom i dizajn: A.Pavlešin
Fotolit: HADVA TISAK d.o.o.
Tisak: FILEDATA d.o.o.
U Zagrebu, 29.09.2009.
Naklada: 350 primjeraka
Tel. Društva i uredništva:
01 / 4635-884

Публікування авторських статей або цитування інших джерел не означає, що редакція «Нашої газети» поділяє ті самі твердження й думки, або гарантує точність чужих наведень.

ДЕРЕВ'ЯНІ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ

Збережені церкви

Картини Зиновія Соколовського

Церква Святого Духа, з 1598 р.,
м. Рогатин, Івано-Франківська область.

Іконостас церкви св. Духа, створений у 1649-1650 рр., визнаний шедевр українського мистецтва, ввійшов в історію світового мистецтва як «рогатинський».

За легендою, дочка пароха з м. Рогатина, Роксолана (Анастасія Лісовська, «Русинка», 1505-1558), була улюблена дружина султана Османської імперії Сулаймана I Пишного, котрий в поході на Угорщину, помер в ніч з 5 на 6 вересня 1566, під час облоги міста-фортеці Сігет, котру боронив легендарний хорватський бан Микола Шубич Зринський.

Втрачені церкви

Картини Олега Ярмоляка (<http://city.litech.lviv.ua/olch/>)

Церква, з 1690 р.,
м. Долина,
Івано-Франківська область.